

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

12 november 2024

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Duiding uitspraak over Proactieve aanwijzing Bronsgeest en gevolgen

Advies

1. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten over de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 25 september over de proactieve aanwijzing Bronsgeest en de gevolgen daarvan;
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de brief aan Provinciale Staten over de uitspraak Bronsgeest .

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

Bijlage 1: GS brief aan PS over uitspraak proactieve aanwijzing Bronsgeest

Bijlage 2: Uitspraak Raad van State 2206930/1/R3

1 Toelichting voor het College

GS hebben op 23 augustus 2022 in de proactieve aanwijzing de gemeente Noordwijk opgedragen om 240 sociale huurwoningen te realiseren in plaats van de 105 sociale huurwoningen die de gemeente zelf in het bestemmingsplan heeft opgenomen. De Raad van State heeft de aanwijzing n.a.v. beroepen van de gemeente en andere belanghebbenden vernietigd. In de brief naar PS worden de inhoud en de gevolgen van de inhoud besproken.

De Afdeling Bestuursrechtspraak heeft in deze uitspraak het provinciaal belang van het realiseren van voldoende sociale huurwoningen weliswaar erkend, maar stelt daarentegen hoge eisen ten aanzien van de motivering van de noodzaak van het geven van een proactieve aanwijzing. Deze eisen zijn hoger bij een proactieve aanwijzing die een bepaalde ruimtelijke ontwikkeling naar inhoud en locatie aan de gemeente voorschrijft dan bij een aanwijzing die meer algemeen van aard is.

De Afdeling is van oordeel dat GS de noodzaak van de proactieve aanwijzing op deze locatie onvoldoende heeft aangetoond. Verder is de Afdeling van oordeel dat de proactieve aanwijzing geen ruimte laat aan de gemeente om de opgave elders binnen de gemeentegrenzen te ontwikkelen. In de duidingsbrief gaan we ook in op de huidige stand van zaken van de woningbouwprogrammering in Noordwijk en hoe we samen werken met Noordwijk aan een inventarisatie van de percentages sociale huur en betaalbare woningen in de woningbouwprogrammering.

In deze uitspraak over de proactieve aanwijzing op Bronsgeest maakt de Afdeling voor het eerst duidelijk dat niet alleen het provinciaal belang, maar ook de noodzaak van de inzet van de proactieve aanwijzing moet worden onderbouwd. In de brief naar PS is de uitspraak verder uiteengezet

De uitspraak inzake de proactieve aanwijzing heeft geen juridische gevolgen voor de proactieve aanwijzing Albrandswaard locatie de Omloop. In het geval van Albrandswaard loopt er geen beroepsprocedure. Er vinden gesprekken plaats tussen PZH en gemeente over de voortgang waarbij planningsafspraken worden vastgelegd.

De proactieve aanwijzing in Lansingerland is op belangrijke punten anders dan Noordwijk: De gemeente is zelf niet in beroep gegaan en heeft een concept-omgevingsplan laten opstellen waardoor de aanwijzing uitvoerbaar is. Ook is de aanwijzing tot stand gekomen op basis van locatie specifiek onderzoek.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 6 - Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

De proactieve aanwijzing is een instrument uit de Wet ruimtelijke ordening. De Raad van State-procedure valt onder de bestuursprocesrechtelijke bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht. Na de uitspraak Bronsgeest is duidelijk geworden dat de Raad van State hoge eisen stelt aan een proactieve aanwijzing. De grondslag voor de pro-actieve aanwijzing dient goed gemotiveerd te zijn. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State concludeert dat onvoldoende duidelijk is hoe groot het tekort aan sociale huurwoningen in Noordwijk nu precies is en in samenhang daarmee of een provinciaal belang het noodzakelijk maakt dat in Bronsgeest niet ten minste 105 sociale huurwoningen, maar tenminste 240 sociale huurwoningen worden gerealiseerd.

Inmiddels zijn de instructieregels voor voldoende sociaal (1/3) en betaalbaar (2/3) steviger verankerd in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. In het recente Statenvoorstel over de vaststelling van de herziening Omgevingsbeleid 2024 is helder afgebakend wat door de provincie onder ‘sociale huurwoning’ dient te worden verstaan (zie Artikel 7.47a). De lopende casussen Lansingerland en Albrandswaard zijn dusdanig anders dat de uitspraak Bronsgeest niet een op een kan worden doorgetrokken naar de andere twee casussen. Onder andere omdat er geen gemeentelijk beroep tegen de proactieve aanwijzing is ingesteld. Op de vraag in hoeverre de proactieve ‘instructie’ noodzakelijk en bruikbaar is om te sturen op een specifieke woningbouwlocatie van gemeenten die een achterstand hebben in een sociale huurwoningenvoorraad wachten we de uitspraak inzake Lansingerland af.

2 Voorafgaande besluitvorming

Voorafgaande besluitvorming betreft de proactieve aanwijzing voor Noordwijk (23 augustus 2022) de proactieve aanwijzing voor Lansingerland (22 augustus 2023) en de proactieve aanwijzing voor Albrandswaard (12 augustus 2020).

3 Proces

Kan zijn dat morgen duidelijk wordt dat de duidingsbrief inhoudelijk besproken wordt in de commissievergadering van de maand november. Dit zouden we kunnen aanvullen. Zie hiervoor de brief aan PS.

4 Participatie en rolneming

Participatie is op dit moment niet aan de orde.

5 Communicatiestrategie

De bijgevoegde brief wordt verstuurd naar PS. In de brief worden, via de casus Bronsgeest, de gevolgen voor de proactieve aanwijzingen Lansingerland en Albrandswaard uiteengezet.